

NR 11 | 2020

RAPPORT

SKATTA OSS LYCKLIGA

Idéer för mer rättvisa skatter

KORTVERSION AV SLUTRAPPORTEN FRÅN
ARBETARRÖRELSENS SKATTEPOLITISKA SKUGGUTREDNING
– MED INSPEL TILL EN FRAMTIDA SKATTEREFORM

ÅSA-PIA JÄRLIDEN BERGSTRÖM, DANIEL FÄRM
OCH BALDER BERGSTRÖM

tankesmedjan
TIDEN

ISBN: 978-91-89117-17-4

© Tankesmedjan Tiden 2020

Text: Åsa-Pia Järliden Bergström, Daniel Färm,
Balder Bergström och Anne-Marie Lindgren

Omslagsfoto: Istockphoto

Grafisk form: Johan Resele

SKATTA OSS LYCKLIGA

Idéer för mer rättvisa skatter

**KORTVERSION AV SLUTRAPPORTEN FRÅN
ARBETARRÖRELSENS SKATTEPOLITISKA SKUGGUTREDNING
– MED INSPEL TILL EN FRAMTIDA SKATTEREFORM**

**ÅSA-PIA JÄRLIDEN BERGSTRÖM, DANIEL FÄRM
OCH BALDER BERGSTRÖM**

Detta är en nedkortad version av slutrapporten i LO-ekonomernas och Tankesmedjan Tidens skuggskatteutredning. Den fullständiga versionen finns att ladda ned i digitalt format, och beställa i tryckt format på: www.tankesmedjantiden.se

BEHOVET AV ETT JÄMLIKHETSSKAPANDE SKATTESYSTEM

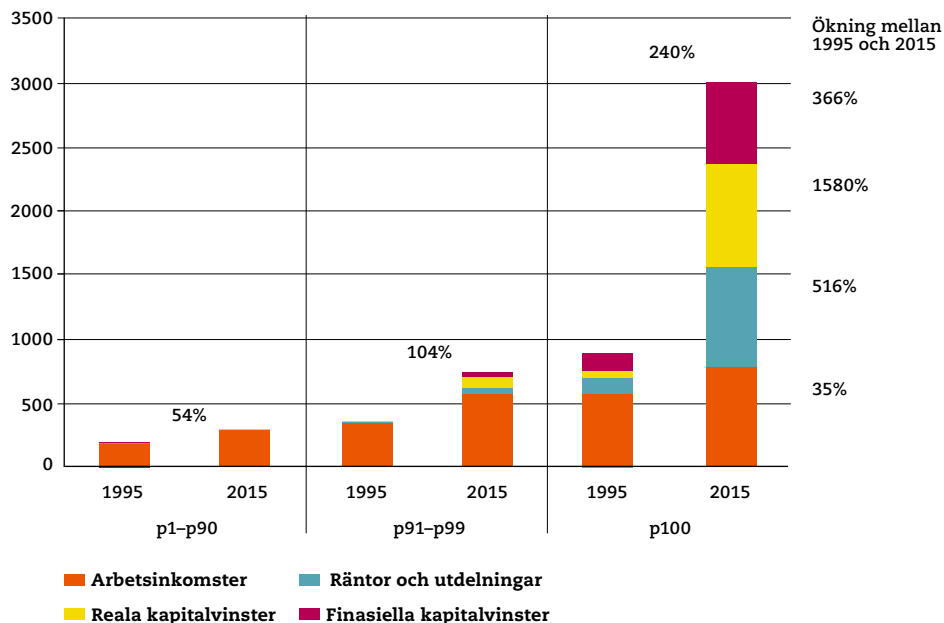
Inkomstklyftorna i Sverige har ökat kraftigt sedan 1990-talet – snabbare än i något annat OECD-land. Det vanligaste nyckeltalet som beskriver inkomstskillnader är Gini-koefficienten. Vid maximal ekonomisk jämlikhet antar koefficienten värdet 0 – alla har samma ekonomiska standard. Vid maximal ojämlikhet antar koefficienten värdet 1 – en person har alla inkomster. Mellan 1995 och 2018 har Gini-koefficienten ökat med nästan 40 procent – från cirka 0,23 till 0,31.¹

Ett annat exempel på hur de rikaste blivit ännu rikare är lönerna för näringslivets verkställande direktörer. 1980 hade vd:arna på de 50 största svenska företagen en genomsnittlig inkomst på nio industriarbetarlöner. I dag tjänar motsvarande personer 61 gånger mer än en industriarbetare.² Som framgår av figur 1 på nästa sida är det framför allt kapitalinkomsterna som har ökat.

1 Regeringens proposition 2020/21:1. Bilaga 3.

2 LO (2019).

FIGUR 1. FAKTORINKOMSTERNAS UTVECKLING 1995–2015 (TKR)

Källa: Finansdepartementet.

Men vad beror då den ökade ojämlikheten på? De viktigaste förklaringarna är ökade kapitalinkomster kombinerat med nedskärningar i arbetslöshetsersättningen och sjukförsäkringen.

- ◆ En rad politiska beslut som har minskat kapitalbeskattningen och dragit ner på omfördelningen via skatter och transfereringar.
- ◆ Räntor och utdelningar har ökat med över 500 procent sedan 1995 vilket till stor del beror på de förmånliga reglerna för fåmansbolag.
- ◆ Ökningen av kapitalvinsterna är också direkt relaterad till politiska beslut, exempelvis avskaffandet av skatterna på arv, gåvor och förmögenheter samt ändringar av 3:12-reglerna, vilket framförallt gynnat den rikaste procenten av befolkningen.
- ◆ Sveriges låginkomsttagare har drabbats av konsekvenserna från den urholkning av trygghetssystemen som skattesänkarpolitiken fört med sig, samt att de med inkomst från trygghetssystemen inte omfattats av jobbskatteavdragen.
- ◆ Svensk välfärd är i dag underfinansierad i förhållande till behoven, ambitionerna och förväntningarna på standardökning.
- ◆ LO:s och Tidens skuggutredning syftar till att ta fram förslag för ett rättvisare skattesystem.

BAKGRUND OM DAGENS SKATTESYSTEM

Grunden för dagens skattesystem introducerades genom ett antal reformer i början av 90-talet. Syftet var att göra skattesystemet samhällsekonomiskt effektivt och fördelningspolitiskt rättvist. Det rådde också enighet kring behovet av att minska progressiviteten i skattesystemet och förhindra att marginalskatterna skulle nå samma höga nivåer som i slutet av 70- och början av 80-talet. En likvärdig beskattning av arbetsinkomster och inkomster av kapital eftersträvades, såväl som ett system som motverkade skatteplanering och skatteflykt. Reformen innebar att skattesatserna sänktes kraftigt och skattebaserna breddades. De delades upp i tre inkomstslag: inkomst av tjänst, inkomst av kapital och inkomst av näringsverksamhet.

Från mitten av nittioalet fram till i dag har ett antal faktorer lett till avsteg från skattesystemets grundtanke. Exempel är sänkningen av moms på livsmedel och lättnader i beskattningen av fåmansbolagen. De stora avstegen kom dock under den borgerliga regeringen 2006–2014:

- ◆ Fem jobbskatteavdrag infördes, vilket innebar tydliga avsteg från den så kallade likformighetsprincipen.³ Ett sjätte avdrag infördes 2019 av en borgerlig riksdagsmajoritet.
- ◆ Den statliga fastighetsskatten ersattes av en regressiv kommunal fastighetsavgift.
- ◆ Förmögenhetskatten slopades.
- ◆ Arbetsgivaravgifterna sänktes vid anställning av unga.
- ◆ Momssatsen för restaurang- och cateringtjänster sänktes.

³ Likformighetsprincipen innebär i korthet att personer med lika stora inkomster ska betala samma skatt, oavsett vem som beskattas eller vilken typ av inkomst det gäller.

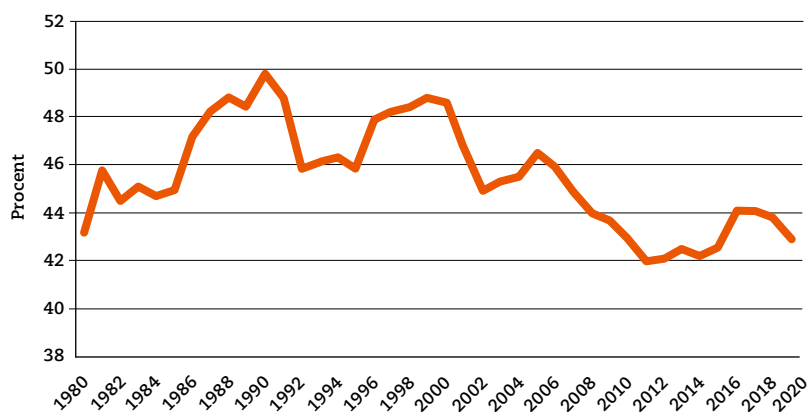
- ◆ Skattelättnader infördes vid sparande på så kallade investeringssparkonton (ISK).
- ◆ Införandet av så kallat RUT-avdrag för köp av hushållsnära tjänster.

Sammantaget har dessa förändringar bidragit till de ökade inkomstskillnaderna sedan 1995.

ETT MINSKAT SKATTEUNDERLAG

De omfattande skattesänkningarna har inte motsvarats av skattehöjningar på andra områden, vilket innebär att skatteuttaget som andel av BNP – skattekvoten – har minskat betydligt. Därtill har skatteintäkterna som kommer från miljö- och energiskatter minskat under 2000-talet mätt som andel av BNP. Detta är på sätt och vis också tanken, eftersom dessa skatter just syftade till att åstadkomma minskad miljö- och klimatpåverkan. I takt med att detta syfte uppnås minskar följaktligen även intäkterna från sådana skatter.

FIGUR 2. SKATTEKVOTEN I PROCENT, UTVECKLING 1990–2019

Källa: SCB (2020)a.

CENTRALA REFORMOMRÅDEN

Dagens skattesystem bidrar till att öka klyftorna och räcker inte till för att finansiera välfärden. Det är dessutom fullt av avdragsmöjligheter och undantag som ofta gynnar resursstarka grupper samt bäddar för skatteplanering, skattefusk och skatteflykt. Det är både ohållbart och orättvist. I arbetet med att reformera skattesystemet vill vi lyfta upp ett antal områden som särskilt viktiga.

1. SKATT PÅ ARBETSINKOMSTER.

Jobbskatteavdragen motiverades med att de skulle öka incitamenten att arbeta i stället för att vara ledig, sjuk eller arbetslös. Skatten på rena löneinkomster blir med denna skattereduktion lägre än på inkomster från a-kassa, sjukpenning eller föräldrapenning. Tanken var att arbetskraftsutbudet skulle öka. Samma tankegångar – att en skattesänkning kan finansiera sig själv – motiverade Liberalernas och Centerpartiets krav på ett avskaffande av den så kallade värnskatten – en förändring som genomfördes under 2020 i enlighet med Januariavtalet.

I en underlagsrapport till LO:s och Tidens skuggskatteutredning gör Niklas Blomqvist en genomgång av den empiriska litteraturen kring skatter och arbetsutbud. Den visar att marginalsattesänkningar och breda skattesänkningar riktade till löntagare inte kompenseras tillräckligt av ökat arbetsutbud och därmed leder till minskade skatteintäkter. Det går helt enkelt inte att tydligt belägga att ökad nettoinkomst gör så att löntagare väljer att arbeta mer än de redan gör.⁴ Åtgärder har sedermera vidtagits för att överbrygga skatteklyftan i förhållande till pensionärer och delvis personer med sjuk- och aktivitetsersättning, vilket i sin tur inneburit ett ytterligare bidrag till skattesystemets lapptäckesnatur.

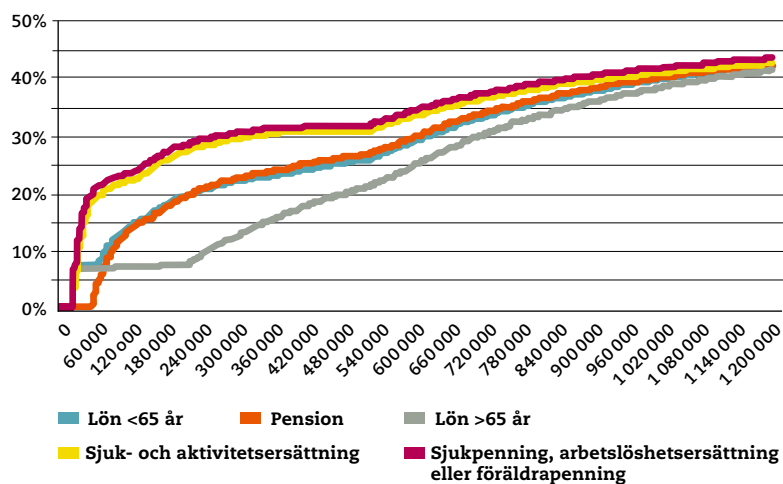
Skattereduktion för hushållsnära tjänster, det så kallade rutavdraget, innebär att den som köper hushållsnära tjänster kan göra avdrag från sin skatt för 50 procent av arbetskostnaden för ett antal tjänster utförda i en bostad. Riksrevisionen visar att 40 procent av det totala rutavdragsbeloppet 2017 gick till den

⁴ Blomqvist (2020).

tiondel av befolkningen som har de högsta inkomsterna.⁵ Det bidrar därmed till att öka ojämlikheten. Flera forskare varnar också för att rutavdraget på sikt undergräver offentligt finansierad välfärd fördelad efter behov.⁶

Rotavdraget innebär att den som anlitar ett företag för reparation, underhåll samt ombyggnad och tillbyggnad (rot) i sin bostad kan göra avdrag på sin skatt för arbetskostnaden. Reglerna angående bostad är i stort sett samma som för rutavdraget, förutom ett krav på att den som gör avdrag måste äga bostaden. I jämlikhetskommissionens rapport konstateras att argumenten för att behålla rotavdraget är svaga.⁷ Det finns inget behov av ett permanent branschstöd till byggsektorn. Avdraget tycks heller inte ha någon särskilt stor effekt på aktiviteten i branschen.

FIGUR 3. GENOMSNITTSSKATT I PROCENT, PER ÅRSINKOMST I KRONOR 2020, OLIKA FÖRVÄRVSINKOMSTER

Källa: Egna beräkningar.

LO:S OCH TIDENS FÖRSLAG:

- ◆ Ett förvärvsavdrag för vanligt folk. Ersätt jobbskatteavdraget, det särskilda grundavdraget för pensionärer samt skattereduktionen för sjuk- och aktivitetsersättning med en ny statlig skattereduktion lika för alla former av förvärvsinkomster. Men ett sådant avdrag bör av fördelningskäl inte omfatta höga inkomster.
- ◆ Slopa de orättvisa rut- och rotavdragen.

⁵ Riksrevisionen (2020)a.

⁶ Se tex. Erlandsson, Storm, Stranz, Szebehely, Trydegård (2013) och LO (2019).

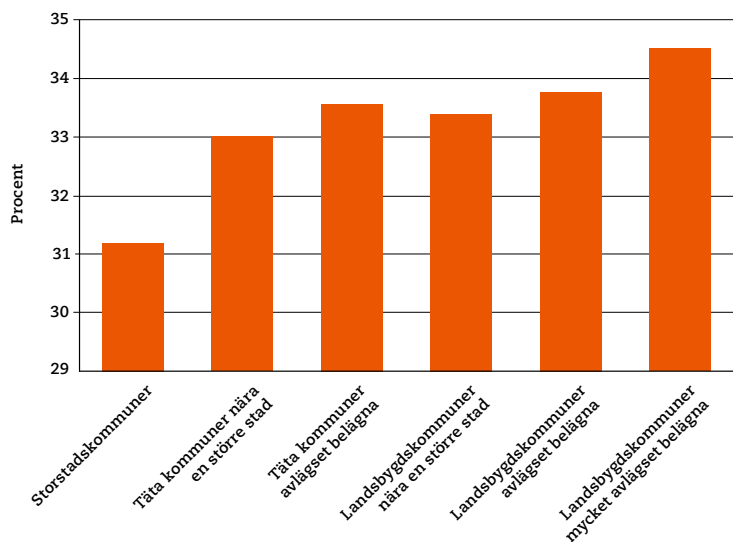
⁷ SOU 2020:46.

- ◆ En ny rättviseskatt. Inför en ny, permanent, form av värnskatt på mycket höga inkomster. Huvudsyftet är att göra inkomstbeskattningen mer rättvis.

2. KOMMUNALSKATTER

För över 80 procent av befolkningen i åldern 20–64 beskattas förvärvsinkomsterna endast med kommunalskatten. Det är den skatt som står för störst andel (cirka 35 procent) av de totala skatteinkomsterna. Kommunerna och regionerna bestämmer själva hur hög skatt de ska ta ut för att finansiera de välfärdstjänster och andra verksamheter som de bekostar. Över tid har kommunsektorns verksamhet expanderat kraftigt. Det är både en följd av omfördelning av ansvar, så som kommunaliseringen av skolan och en ökning av resurserna till välfärdstjänster. Det senare beror på att befolkningen förändrar sin syn på vilka behov välfärdstjänsterna ska uppfylla i takt med att inkomsterna ökar.⁸

FIGUR 4. KOMMUNALSKATTEN I OLIKA KOMMUNER

Källa: SCB (2020)c.

Behoven av välfärdstjänster ökar när en allt större del av befolkningen är i förskole- eller i skolålder, eller i den ålder då behoven av äldreomsorg och sjukvård ökar. Samtidigt minskar skattebasen relativt sett, då andelen personer i arbetsför ålder minskar. Kommunernas kostnader påverkas även av avstånd och andra strukturella förutsättningar, såsom koncentration av invånare och befolkningsstorlek. Större kommuner och regioner åtnjuter stordriftsfördelar och mer tätbefolkade kommuner och regioner har helt andra förutsättningar än de glesbefolkade.

⁸ Inkomstelasticiteten på den typ av tjänster som välfärdssektorn erbjuder är hög. Olika skattningar ger olika resultat men studier från USA visar på en inkomstelasticitet långt över 1. Källa: Borg (2009).

Eftersom Sveriges kommuner och regioner i princip alla delar samma ansvar och skyldighet att erbjuda medborgarna kommunal service och välfärd finns det kommunala utjämningsystem som ska utjämna de strukturella förutsättningarna vad gäller både inkomster och kostnader. Den så kallade inkomstutjämnningen syftar till att utjämna de skillnader som uppstår vad gäller kommunernas skatteintäkter, medan den så kallade kostnadsutjämnningen ska minska de strukturella kostnadsskillnaderna för kommunala verksamheter.

Det övergripande målet med utjämningsystemet är att de kommunala skattesatserna ska variera beroende på skilda ambitionsnivåer och prioriteringar, inte på grund av omständigheter som kommunerna inte kan påverka. Detta mål tycks inte kunna anses uppfyllt i dag (Se figur 4).

Statliga bidrag (både generella och riktade) täcker delvis upp för skillnaderna mellan de olika kommunerna. Rådande modell för uppräknings av dessa bidrag tar dock inte automatiskt hänsyn till att kommunsektorns köpkraft ökar i lägre grad än löntagarnas och att befolkningen ställer nya krav på välfärdstjänsterna. Vidare leder de riktade bidragen ofta till att kommunernas kostnader ökar för att kunna uppfylla kraven.

Effekten har blivit att statsbidragen inte motsvarar skillnaden mellan kostnadsökningarna och skattebasens tillväxt. Då återstår för kommunerna och regionerna att höja kommunalskattesatsen, eller att göra besparingar i andra verksamheter, för att finansiera kostnadsökningarna.

LO:S OCH TIDENS FÖRSLAG:

- ◆ En breddad skattebas för kommunerna. Borttagandet av det förhöjda grundavdraget för pensionärer tillfaller kommunerna. De generella statsbidragen minskas i motsvarande mån.
- ◆ Statsbidragen omvandlas i möjligast mån till generella och höjs löpande (indexeras) efter behovsökningar (både demografi, prisindex och standardhöjning).
- ◆ Inkomstutjämnningen omformas så att kommunalskatten blir jämnare mellan olika landsändar.

3. EGENDOMSSKATTER OCH SKATTER PÅ KAPITAL

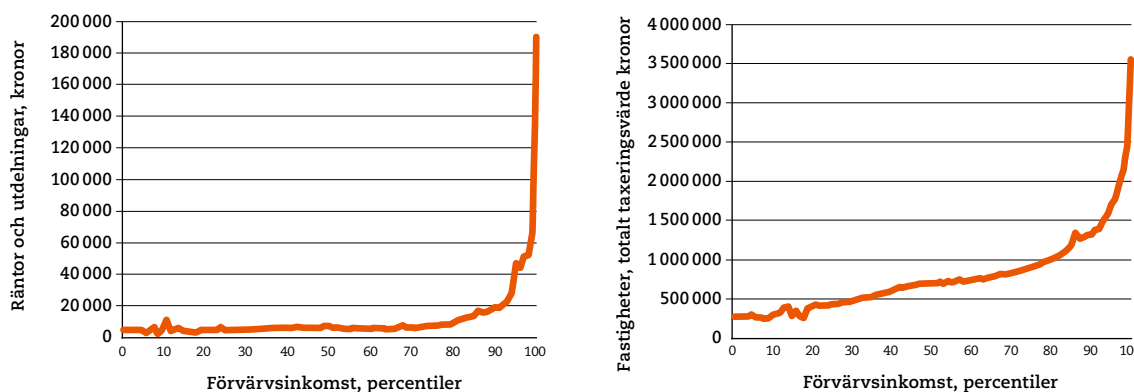
Den kraftigt reducerade fastighetsskatten samt slopandet av arvs-, gåvo- och förmögenhetsskatten har varit starkt pådrivande för att göra Sverige till det OECD-land där inkomstskillnaderna och förmögenhets- och inkomstskillnaderna

ökat snabbast. Mellan 1980 och 2016 fördubblades förmögenhetskvoten.⁹ Mellan 1997 och 2017 minskade den totala egendomsbeskattningen från 1,5 procent av BNP till 1 procent av BNP.

Den senaste stora skattereformens princip om likabeskattnings av olika former av kapitalinkomster är i praktiken upphävd. Den generella skattesatsen på 30 procent gäller i dag endast inkomster från räntor. De huvudsakliga anledningarna till detta är de så kallade 3:12-reglerna för utdelning i fåmansbolag, de ytterst förmånliga reglerna för investeringssparkonton (ISK) samt införandet av kommunal fastighetsavgift som ersättning för fastighetsskatten.

Fastighetsavgiften är dessutom regressiv. År 2007 infördes ett tak för den årliga skatten. Taket innebär att ju mer värdet på en fastighet överstiger en dryg miljon kronor desto mindre blir andelen skatt.

FIGUR 5. KAPITALINKOMST OCH FASTIGHETSVÄRDEN I INKOMSTFÖRDELNINGEN

Källa: SNS (2018).

Räntor, utdelningar, sparande i ISK eller högt värderade fastigheter och bostadsrätter fördelar sig inte slumpmässigt i den svenska befolkningen. De koncentreras i toppen av inkomstfördelningen, se figur 5. Av de totala kapitalinkomsterna går över hälften till Sveriges rikaste procent och i princip alla kapitalinkomster går till de rikaste tio procenten. Kapitalinkomster är heller inte jämnt fördelade över könen. År 2018 uppgick kvinnors kapitalinkomster till 46 procent av männens.¹⁰

Ofta används kapitalets internationella rörlighet som ett argument mot att beskatta kapitalinkomster. Svenskar är dock skattskyldiga i Sverige oavsett varifrån inkomsterna kommer. Med en omfattande koordinering av kapitalskatter och informationsutbyte mellan stater blir den kvarstående möjligheten att flytta till ett annat land för att slippa beskattas i Sverige. Alternativen för den som vill

⁹ De privata nettoförmögenheternas värde dividerat med nationalinkomsten.

¹⁰ Regeringens proposition 2020/21:1. Bilaga 4.

flytta till ett land med lägre kapitalbeskattning är dock inte så många. Många länder inom OECD har högre skatt på kapitalinkomster än Sverige.

LO:S OCH TIDENS FÖRSLAG:

- ◆ En enhetlig kapitalinkomstskatt. Slopa alla sär-regler och inför en enhetlig kapitalinkomstskatt på 35 procent. Behåll ränteavdragen.
- ◆ En markskatt för småhus och bostadsrätter. Ersätt den kommunala fastighetsavgiften med en ny och mer rättvis schablonintäkt, som enbart baseras på markvärdet.
- ◆ Ett normalinkomsttagarskydd. Skatten på permanentbostaden kan begränsas i förhållande till inkomsten.
- ◆ En lyxhus- och lyxbåtskatt. En särskild egendomsskatt på stora och dyra hus samt stora lyxbåtar kan övervägas. Utöver den redan föreslagna markskatten ovan är det rimligt av både fiskala och omfördelningsskäl att dyra bostadsbyggnaders värde beskattas (både småhus och bostadsrätter). Av framför allt omfördelningsskäl kan även de dyraste lyxbåtarna i Sverige beskattas.

4. ARVENS BETYDELSE FÖR FÖRMÖGENHETSUTVECKLINGEN

De som har de största inkomsterna och förmögenheterna ärver också mest (i absoluta tal). Exempelvis är ungefär hälften av alla miljardärer i Sverige arvingar.¹¹ 40 procent av Sveriges totala förmögenheter är ärvda. Stora inkomstskillnader återföds och förstärks via arv. Det gör att även ojämlikhet och skillnader i makt, status och inflytande lever vidare från generation till generation.

Arvs- och gåvoskatten var omfördelande mellan rika och fattiga men skatteintäkterna förhållandevis små. Skatten uppfattades dock som illegitim i en tid av omfattande skatteplanering samtidigt som allt fler fick betala höga totala skatter på tillgångar.

Den offentliga utredningen Egendomsskattekommittén kom med flera förslag på hur problemen med den tidigare utformningen skulle kunna hanteras. Arvs- och gåvoskatten avskaffades dock 2004, innan dessa förslag hann remitteras.

LO OCH TIDENS FÖRSLAG:

- ◆ En ny arvs- och gåvoskatt för större förmögenheter införs med en proportionell skatt på mellan 10 och 20 procent.

¹¹ Ohlsson, Roine och Waldenström (2014).

- ◆ Ett skydd för normala arv. Ett högt grundavdrag (på exempelvis 400 000 kronor för arv och 50 000 kronor över en treårsperiod för gåvor) gör att små och medelstora arv eller gåvor inte beskattas.

5. BESKATTNING AV FÅMANSBOLAGEN

De så kallade 3:12-reglerna ger arbetande ägare i fåmansbolag betydligt lägre skatt på sin inkomst än vad vanliga löntagare betalar. En stor majoritet av dessa inkomster går till den rikaste tiondelen av befolkningen.

Lagstiftningen var ursprungligen tänkt att förhindra att ägare av fåmansägda företag fritt ska kunna välja om de ska ta ut vinst som lågbeskattade kapitalinkomster eller högre beskattad lön. Reglerna angav därför ett gränsbelopp för hur mycket delägare till fåmansbolag maximalt får ta ut i utdelning. Dessa regelverk blev väsentligt generösare efter en reform år 2006, där skatten för utdelningar sänktes från 30 procent till 20 procent, samtidigt som gränsbeloppen för utdelningen höjdes.¹²

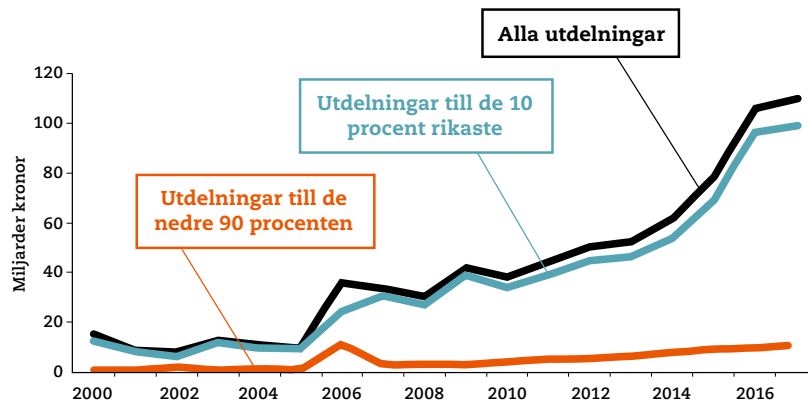
Reformen syftade till att ”förbättra den skattemässiga behandlingen av riskfyllda investeringar”. Empiriska undersökningar visar dock att de ökade utdelningarna som följde av förändringarna inte kan tolkas komma från ökade företagsvinster och mer entreprenörskap. De nya reglerna ledde heller inte till ökad sysselsättning (även om lönerna bland anställda ökade).

Den huvudsakliga effekten har i stället blivit en omfattande inkomstomvandling bland höginkomsttagare samt ökade möjligheter till skatteplanering för de som tjänar mest. Inkomstskillnaderna har således ökat, samtidigt som skatteintäkterna minskat.

De ojämlikhetsskapande effekter som denna förändring fått anges i figur 6, på nästa sida.

¹² Reformen baserades på förslag i utredningen Edin, Hansson, Lodin (2005) som bland annat hade i uppdrag att minska skatteuttaget med 1 miljard kronor.

FIGUR 6. FÖRDELNING AV UTDELNINGSINKOMSTER 2009–2017

Källa: Lager & Swahn (2020), samt Långtidsutredningen 2019.

LO OCH TIDENS FÖRSLAG:

- ◆ En högre kapitalinkomstskatt och begränsat utdelningsutrymme. Låt utdelningen beskattas med samma skattenivå som kapitalinkomster generellt: 35 procent.
- ◆ Utred ett slopande av det duala skattesystemet. Ett alternativ till att strama åt reglerna för inkomstomvandling är att helt överge den nuvarande uppdelningen i skattesystemet mellan arbete och kapital – och i stället beskatta alla typer av inkomster lika. Detta behöver dock utredas ytterligare.

6. KLIMATSKATTER OCH SKATTEVÄXLING

Sveriges klimatutsläpp är med 1/3 vardera koncentrerad till industrin och inrikes transporter. Det är således dessa två områden som behöver stå i centrum om Sverige ska klara av att nå sina höga klimatmål. För att miljöskatterna ska få ett brett folkligt stöd måste de också ha en god fördelningsprofil.

Reformeringen av miljö- och klimatskatter bör ske inom ramen för en samlad och genomtänkt miljöpolitik. Sådana skatter ska fungera som miljöpolitiska styrmedel, inte för att ge intäkter till statskassan.

I och med Januariavtalet återuppväcktes idén om så kallad grön skatteväxling. I uppgörelsen mellan januaripartierna fastslås att en ”kraftfull grön skatteväxling ska genomföras”. Problemet är att det inte är möjligt att långsiktigt sänka skatten på en stabil skattebas (arbete) och ersätta detta med höjd skatt på en instabil skattebas (utsläpp) utan att försvaga skatteintäkterna.

LO OCH TIDENS FÖRSLAG:

- ◆ Höjd koldioxidskatt kombineras med ...
- ◆ ... negativa ekonomiska incitament för höginkomsttagare i storstäder och positiva ekonomiska incitament för låg- och medelinkomsttagare utanför storstäderna.

REFERENSLISTA

- Blomqvist (2020), *Skatta eller gråta – om marginalskatternas betydelse för arbetsutbudet*. Underlagsrapport nummer 5 till Arbetarrörelsens skattepolitiska skuggutredning. Stockholm: Tankesmedjan Tiden.
- Edin, Hansson, Lodin (2005) *Reformerad ägarbeskattning – effektivitet, prevention, legitimitet*. Stockholm: Finansdepartementet.
- Erlandsson, Storm, Stranz, Szebehely & Trydegård (2013). *Marketising trends in Swedish eldercare: competition, choice and calls for stricter regulation*. Stockholm: Stockholms universitet. Institutionen för socialt arbete – Socialhögskolan.
- Lager & Swahn (2020), 3:12, *arbete eller kapital? En rättvisare beskattning för arbetande företagare*, Underlagsrapport nummer 2 till Arbetarrörelsens skattepolitiska skuggutredning.
- LO (2019) *Välfärdspolitik och jämlikhet Insikter från jämförande socialpolitisk forskning*. Stockholm: Landsorganisationen i Sverige.
- Ohlsson, Roine & Waldenström (2014). *Inherited Wealth over the Path of Development: Sweden, 1810–2010*.
- Proposition 2020/21:1. *Fördelningspolitisk redogörelse* (Bilaga 3).
- Proposition 2020/21:1. *Ekonomisk jämställdhet* (Bilaga 4).
- Riksrevisionen (2020)a, *Rutavdraget – konsekvenser av reformen*, RiR 2020:2. Riksrevisionen.
- SNS Konjunkturråd (2018). *Kapitalbeskattningens förutsättningar*. Stockholm: SNS Förlag.
- SOU 2020:46. Jämlikhetskommissionen. *En gemensam angelägenhet*.

DATAKÄLLOR:

- OECD (2020) *OECD data; social spending*. [<https://data.oecd.org/social-exp/social-spending.htm>]. (hämtat 2020-10-10).
- SCB (2020)a *Nationalräkenskaperna. Skattekvot och skatteintäkter, 1980–2019* [<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/nationalrakenskaper/nationalrakenskaper/nationalrakenskaper-kvartals-och-arsberakningar/>]. (hämtat 2020-10-10).
- SCB (2020)b *Befolkningsframskrivningar. Folkmängd efter kön, ålder och födelseland 1970 och 2019 samt framskrivning 2070*. [<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningsframskrivningar/befolkningsframskrivningar/pong/tabell-och-diagram/folkmangd-efter-kon-lder-och-fodelseland-och-framskrivning/>]. (hämtat: 2020-10-09).
- SCB (2020)c. *Offentligekonomi. Totala kommunala skattesatser 2020, kommunvis*. [<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/offentlig-ekonomi/finanser-for-den-kommunala-sektorn/kommunalskatterna/pong/tabell-och-diagram/totala-kommunala-skattesatser-2020-kommunvis/>]. (hämtat: 2020-10-09).

- SCB(2020)d. *Fastighetstaxeringar. Fastighetstaxering för småhus (typkod 220, 221). Taxeringsvärden och genomsnittliga taxeringsvärden efter region och typkod. År 1998 – 2019* [https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__BO__BO0601__BO0601A/GenomsnTaxvSmaN/]. (hämtat: 2020-10-09).
- SCB(2020)e. *Hushållens finansiella ställningsvärden, 2019:2–2020:2.* [<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/finansmarknad/finansrakenskaper/sparbarometern/pong/tabell-och-diagram/hushallens-finansiella-stallningsvarder/>]. (hämtat: 2020-10-09).
- SCB(2020)f. *Fastighetstaxeringar. Fastighetstaxering för småhus-, hyreshus-, industri-, täkt-, elproduktions-, och specialenheter efter region och typkod. År 1998 – 2019.* [https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__BO__BO0601__BO0601A/TaxeringsvardeOvriga/]. (hämtat: 2020-10-09).

Tankesmedjan

Tiden vill stimulera progressiv debatt kring de avgörande utmaningar som samhället står inför: klimatomställning, trygghet i förändring och minskad ojämlikhet.

Tankesmedjan Tiden vill visa att det är möjligt att driva progressiv politik i en tid som är både globaliserad och lokal. Vi vill visa att en sådan politik varken behöver vara dogmatisk, låst vid sin historia eller ett resultat av kortsiktiga kampanjstrategier och triangulering.

Vi deltar i den politiska debatten, analyserar samhällsproblem, tar fram rapporter med reformförslag och ordnar seminarier.

Tankesmedjan Tiden ger även ut den socialdemokratiska idétidskriften Tiden.

tankesmedjan
TIDEN

tankesmedjantiden.se